

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

Przedpłata:
miesięcznie 1200.— mk.
Zapisywać należy
na pocztę

powiatu kościańskiego.

Za ogłoszenia
płaci się naprzód i to:
na stronie 4-lin. 100.— mk
od miejsca milimetrowego

Administracja w Kościanie,
Rynek 8. — Telefon 106.

Kościan, 28. marca 1923.

Za redakcję odpowiada
Starostwo.

Jako połączoną obwodową na obwód Racot przyjęło połączoną p. Cecylję Wurstową z Racota.

Do obwodu tego należą następujące miejscowości: Choryń i Granicznik, Dąrnowo, Gryżyna i Gryżynka, Ignacewo, Januszewo, Katarzynin, Lubosz Stary, Lubosz Nowy, Osiek i Dembiec, Racot, Rogaczewo Małe i Moszczennem, Stolin, Spitkówki, Witkówki i Wyskoć.

PP. Naczelnikom obszarów dworskich i gmin tego obwodu akuszerskiego polecam, objęcie posady połączonej obwodowej przez p. Wurstową w sposób zwykłym przyjęty ogłosić.

Kościan, dnia 26 marca 1923 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

Starosta,
Cegielka.

Zatwierdziłem wybór: Stanisława Berdychow-
skiego jako członka Miejscowej Reprezentacji Szkolnej.
Franciszka Kaczmarska, gosp. z Bieżyna jako ren-
danta kasy szkolnej katolickiej szkoły w Bieżynie.

Kościan, dnia 17 marca 1923 r.

Starosta
Cegielka.

Przedmiot: szczepienie przeciwko ospie 1923.

Szczepienie przeciwko ospie odbędzie się w roku bieżącym już w zupełności na podstawie ustawy z dnia 9 lipca 1919 (Dz. Ustaw nr. 63 poz. 372) i rozporządzenia wykonawczego Ministerstwa Zdrowia Publicznego z 15 marca 1922 (Dz. Ust. nr. 32 poz. 261) ogłoszonego w tutejszym Orędowniku Urzędowym nr. 10 23 i to według niżej podanego planu.

Podlegają:

A. pierwszemu szczepieniu

- wszystkie dzieci urodzone w roku 1922,
- wszystkie wogóle osoby nieszczepione.

B. powtórnemu szczepieniu

- wszystkie dzieci od w dniu 31 grudnia 1922 ukończonego 6 roku życia do 12 roku życia (roczniki 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916),

- wszystkie osoby, które dla jakichbyś powodów w ubiegłych terminach urzędowych nie były poddane powtórnemu szczepieniu lub były szczepione z wynikiem ujemnym.

Rodzice, wychowawcy, opiekunowie oraz kierownicy szkół mają obowiązek stawienia się z swymi dziećmi w planie uwidocznionych terminach i winni zważać, by dzieci przed szczepieniem były kąpane lub umyte, zaś przynajmniej ręce i ramiona winny być ciepłą wodą zmyte aby uniknąć zbytej czerwonoci w miejscach szczepiennych.

Tydzień po szczepianiu odbędzie się sprawdzanie przyjęcia ospy (ogłędziny) i rozdawanie świadectw szczepienia, na które wszyscy szczepieni się stawić są zobowiązani.

Zarówno szczepienie ochronne jak i świadectwa są bezpłatne.

Panów burmistrzów i sołtysów gminnych i dworskich wzywam do ogłoszenia w ich obwodach w sposób praktykowany terminów szczepienia i ogłędzin, tudzież do postarania się, by wszystkie do szczepienia zobowiązane dzieci i osoby stawiły się punktualnie.

Przy zamówieniu należy interesowanym zwrócić uwagę, że uchylanie się od szczepienia podlega karze w drodze administracyjnej do 14 dni aresztu — o ile czyn karygodny nie podlega ukaraniu w myśl ogólnych postanowień karnych — i że szczepienie poza wyznaczonym terminem odbędzie się na koszt winnego.

Dzieci chore uwzględnia się li tylko na podstawie świadectwa lekarskiego, przedłożonego w terminie szczepienia.

Panowie burmistrzowie i sołtysi winni się w myśl ustawy postarać o pisarza do prowadzenia spisu, oraz być obecni przy szczepieniu i sprawdzaniu. Niestosujących się pociągnę bezwzględnie do odpowiedzialności.

Panów kierowników szkół proszę, by wszystkie szczepieniu podlegające dzieci szkolne włącznie restantów z lat ubiegłych na oznaczone terminy szczepień i ogłędzin zamówili, oraz lekarzowi byli pomocni.

Lokale przeznaczone do szczepienia należy wyczyścić i godzinę przedtem przewietrzyć. W lokalach winny się znajdować czysta miednica, woda, mydło, ręcznik, stół i dwa krzesła.

Panowie burmistrzowie i komisarze obwodowi są odpowiedzialni za spokój i porządek podczas szczepienia.

Kościan, dnia 20 marca 1923 r.

Starosta,
Cegielka.

Plan szczepienia ochronnego przeciw ospie 1923.

Powiat: **Kościan.**

Nr.	Okręg	Punkt szczepienia	Miejscowość i przynależne do punktu szczepienia.	Termin szczepienia	Termin oględzin
1	Kościan	Kościan Szkoła powszechna,	Kościan: a) dzieci pierwszego szczepienia r. 1922, b) dzieci powtórnego szczepienia w 7 i 8 roku życia (roczniki 1915 i 1916).	16 kwietnia o 2,15 16 kwietnia o 4. po południu	23 kwietnia o 2,15 po poł. 23 kwietnia o 4 "
		Kościan: a) gimnazjum, b) wyższa szkoła żeńska, Kościan szkoła powszechna,	Kościan: Uczniowie gimnazjum. " Dzieci wyższej szkoły żeńskiej. " Dzieci w 9, 10, 11, 12 roku życia (roczniki 1911, 1912, 1913, 1914).	16 kwietnia o 10,15 16 kwietnia o 11,30 17 kwietnia o 2,15	23 kwietnia o 10,15 " 23 kwietnia o 11,15 " 24 kwietnia o 2,15 "
		a) Naclaw, szkoła b) Kobylniki, szkoła c) Kokorzyn, "	Naclaw, Czarków, Nielegowo. Kobylniki, Ponin, Krzan. Kokorzyn Pelikan, Szczodrowo.	19 kwietnia o 2. 19 kwietnia o 4,15 19 kwietnia o 5,30 20 kwietnia o 2,30	26 kwietnia o 2 " 26 kwietnia o 4 " 26 kwietnia o 5,15 " 27 kwietnia o 2,30 "
3	Kielczewo	Kielczewo szkoła	Kielczewo, Sierakowo, Kurzagóra, Gurostwo.	20 kwietnia o 2,30	27 kwietnia o 2,30 "
4	Kawczyn	a) Bonikowo szkoła b) Oborzyska Stare szkoła	Bonikowo, Kurowo, Mikoszki Oborzyska Stare i Nowe, Jasień, Pianowo, Kawczyn, Slonin	1 maja o 1,30 po poł. 1 " o 4 "	8 maja o 2 " 8 " o 4 "
5	Konojad	a) Konojad szkoła	Konojad, Maksymiljanowo, Sepno I i II., Sepienko, Doły.	2 " o 1,30 "	9 " o 2 "
		b) Szczepowice szkoła	Szczepowice, Granówko, Łągiewnik, Drożdżyce, Roszkowo.	2 " o 4,30 "	9 " o 4,30 "
6	Głuchowo	a) Głuchowo szkoła	Głuchowo, Sierniki, Bieczyn, Jarogniewice, Piotrowo, Zadory.	4 " o 1,30 "	11 " o 1,30 "
7	Czempiń	b) Piechanin "	Piechanin, Stare i Nowe Tarnowo, Srocko Wielkie.	4 " o 4,30 "	11 " o 4 "
		a) Czempin szkoła katol. b) Gorzyczki szkoła	Czempiń, Nowe i Stare Borówko, Piotrkowice. Gorzyczki, Gorzyce, Borowo, Gołębin Nowy.	7 " o 1,30 " 7 " o 5 "	14 " o 2 " 14 " o 5 "
8	Gołębin Stary	a) Lubosz Stary szkoła	Lubosz Stary i Nowy, Betkowo, Witkówki i Spytkówki.	15 " o 1,30 "	22 " o 1,30 "
9	Rogaczewo	b) Turew szkoła	Turew, Wronowo, Donatowo, Gołębin Stary.	15 " o 4,30 "	22 " o 4,30 "
		a) Racot szkoła nowa b) Wyskoć szkoła	Racot, Darnowo, Gryżyna. Wyskoć, Choryń, Granecznik, Katarzynin, Rogaczewo Wielkie i Małe, Ignacewo.	17 " o 1,30 " 17 " o 5 "	24 " o 1,30 " 24 " o 4,30 "
10	Jerka	Jerka szkoła	Jerka, Gierlachowo, Kopaszewo, Kopaszewko.	18 " o 1,30 "	25 " o 1,30 "
11	Rąbin	a) Dalewo szkoła	Dalewo, Wyrzeka Rąbin, Rąbinek.	18 " o 5 "	25 " o 5 "
		b) Łuszkowo szkoła	Łuszkowo, Zbęchy.	4 czerw. o 2 "	11 czerwca o 2 "
12	Krzywiń	Krzywiń szkoła	Krzywiń, Teklimyśl, Miąskowo.	5 " o 2 "	12 " o 2 "
13	Maciejewo	Maciejewo szkoła	Maciejewo, Kąty, Ziemnice, Ziemnice Nowe, Górka, Czerwonawieś.	5 " o 5 "	12 " o 5 "
14	Jurkowo	Jurkowo szkoła	Jurkowo, Wymysłowo, Wławie, Januszewo, Świniec, Zgliniec, Polesie, Osiek, Dębiec.	7 " o 2 "	14 " o 2 "
15	Lubiń	a) Lubiń szkoła	Lubiń, Nowydwór, Bielewo, Bielewko.	8 " o 11 do poł.	15 " o 11 do poł.
		b) Żelazno szkoła	Żelazno, Wieszkowo, Stankowo, Osowo.	8 " o 2,30 po poł.	15 " o 2 po poł.
		c) Stężycza sołectwo	Stężycza, Nowe Osowo, Dalabuszki.	8 " o 5 "	15 " o 5 "
16	Bieżyn	Bieżyn szkoła	Bieżyn, Łagowo, Cichowo, Mościszki, Mościerzycze.	18 " o 2 "	25 " o 2 "

Pouczanie o zarazie płucnej u bydła rogatego.

Wskutek szerzącej się zarazy u bydła rogatego na terenie Województwa Poznańskiego, zagrażającej poważnie normalnemu rozwojowi hodowli bydła, bo działającej w zastraszający sposób nasz bydłostan, pojął następujące uwagi o tej chorobie do ogólnej wiadomości.

Zaraza płucna jest to choroba zakaźna, przenośna u bydła rogatego objawiająca się zapaleniem płuc ogólnych, wywołana przez zakaźnik przesączalny.

We wszystkich wydzielinach i wydalinach zwierząt chorych lub padłych wskutek zarazy płucnej, a także we krwi znajduje się zakaźnik, który z łatwością udziela się zwierzęciu zdrowemu już to bezpośrednio od zwierzęcia chorego drogą przewodu oddechowego, z wydechanem powietrzem przez zwierzęta chore, już to za pośrednictwem ludzi, zwierząt, ściółki, paszy i rozmaitych przedmiotów, które pozostawały w zetknięciu ze zwierzętami chorymi. Również zwierzęta, które przechorowały na zarazę płucną i chwilowo okazują się zdrowymi, mogą roznosić chorobę, a zakaźnik w chorych partjach płuc nawet częściowo obumarłych zachowuje latami swoją jadowitość i zdolność zarażenia.

Rasowe bydło miejscowe jest mniej odporne na chorobę. Z chwilą zarażenia choroba rozwija się w krótkim okresie czasu ukrycie, niekiedy upływa 2 — 4 tygodni a nawet więcej, zanim wystąpią pierwsze objawy chorobowe. Od tej chwili proces choroby szybko postępuje naprzód i zwykle w ciągu następnych 2 — 3 tygodni prowadzi do śmierci.

Pierwszym objawem chorobowym jest zwykle gorączka, podwyższenie się normalnej wew. ciepłoty do 0,5—1, o które stale wzrasta, poczem występują w mniejszym lub większym stopniu ogólne zaburzenia, jak posmutnienie, zmienny apetyt, leniwe przeżuwanie, zmniejszona sekrecja mleka, krótki, suchy, bolesny, przerywany kaszel, połączony z wygięciem grzbietu i wyługaniem szyji, z czasem kaszel staje się coraz częstszy, bezdźwięczny, słabszy, wilgotny. Niekiedy występuje śluzowo — ropny wypliw z nosa i pyska nasycony z przymieszką krwi. W końcu utrudnione, coraz bardziej przyspieszone i nasilone oddechy, często przy otwartym pyskiem, połączone z wyraźnym ruchem żabizn, przyczem powietrze wydechiwane o woni cuchnącej. Skóra z biegiem czasu staje się mało elastyczna, włos traci gładkość i połysk, temperatura zewnętrzna nierównomiernie rozmieszczona, śluzawica sucha, obrzęta, dołączają się do tego zaburzenia przewodu pokarmowego, jak brak chęci do jadła, zatkanie naprzecieków z biegunką, częste pokładanie się i stękanie, cięta wewn. wzrasta od 41 — 42, zupełnie wychudzenie. W niektórych wypadkach przebiega choroba wśród podobnych objawów szybciej. Śmiertelność wynosi 50 — 70 proc.

Wobec tego, że choroba ta rozszerza się z wielką łatwością i przebiega tak ciężko, walka z nią jest trudna i wszelkie zarządzenia władz, zmierzające do śmierzienia tej zarazy nie zdołają jej usunąć bez odpowiedniej pomocy ze strony właścicieli zwierząt.

Jednym z najważniejszych środków, zmierzających do umiejscowienia tej groźnej zarazy — jest ściśle przestrzeganie przez ludność przepisów sanitarno-weterynaryjnych, które między innymi zabraniają wprowadzania i wyprowadzania bydła z miejscowości zapoławionych. Do rozpowszechnienia się zarazy w coraz to nowych miejscowościach przyczynia się bezwarunkowo też zmiana służby folwarcznej, jako też handlarze, którzy nie licząc się z istniejącymi zakazami, przeprowadzając bydło z jednej miejscowości do drugiej, przynosząc w ten sposób zarazę.

Walkę z tą zarazą grożącą zniszczeniem naszego bydłostanu, przeprowadzić musimy z całą stanowczością, wzywam przeto wszystkich do skrupulatnego przestrzegania wydanych zarządzeń i współdziałania w zwalczaniu tej strasznej zarazy.

Kościan, dnia 17 marca 1923 r.

Starosta.

Cegielka.

Dotyczy ustanowienia i ochrony kamieni trygonometrycznych.

Przeprowadzone od szeregu lat z ramienia oddziału kontroli badania punktów trygonometrycznych wykazały, iż kamienie rozpoznawcze częściowo zupełnie znikły częściowo zaś zostały poruszone z właściwego położenia. Właściciele gruntów przeważnie nie uświadomieni co do celów i znaczenia kamieni rozpoznawczych, zorują powierzchnie ochronną tych kamieni w mniemaniu iż ta wprawdzie do nich nie należy, że jednak pozostawiono im używalność tych powierzchni. Według § 2 przepisów z dnia 20. lipca 1878 tyczących się ustawienia i utrzymywania kamieni trygonometrycznych nie wolno jest naruszyć powierzchni ochronnej w obszarze 2 m 2 m na około kamienia i to pod zagrożeniem grzywny 150 mk. w myśl § 370 kodeksu karnego.

Przez zaorywanie i bronowanie powierzchni ochronnej, powstają przesunięcia i uszkodzenia kamieni, wskutek których punkt taki staje się nie zdalny do użytku, a odnowienie go połączone jest z wielkimi kosztami. Zniszczenie punktów trygonometrycznych Urzędu pomiaru krajowego podlega według § 304 państw. kodeksu karnego (jako przedmiotu naukowego) karze pieniężnej do 900 mk. lub więzienia do 2 lat. Powierzchnia ochronna w promieniu 80 cm. a obszarze 2 m 2 m naokoło kamienia należy do Skarbu Państwa i winna być wyłączona z pod uprawy, ażeby kamieni nie uszkodzić.

Wielokrotnie zdarzało się też, iż uszkodzeń kamienia dokonywały dzieci. W tym wypadku pożądanym jest, ażeby nauczyciele w szkołach zwracali dzieciom uwagę na ważność takich kamieni.

Równocześnie zwracam uwagę publiczności na ważność kamienia trygonometrycznego w interesie ogólnym i wzywam panów sołtysów dworskich i gminnych, jak i posterunki policji państwowej, ażeby podług spisu kamieni trygonometrycznych, umieszczonego w dodatku do nr. 83 Orędownika na rok 1911, się dwa razy do roku w październiku i maju na miejscu przekonali, że ustanowione kamienie bez uszkodzenia jeszcze istnieją.

O ewentualnych uszkodzeniach lub zniknięciach kamieni trygonometrycznych należy bezzwłocznie powiadomić odnośnego komisarza obwodowego.

Kościan, dnia 23. marca 1923 r.

Za Starostę
Kazmierowski,
st. sekr. pow.

Nakładem i czcionkami Drukarni Spółkowej w Kościanie.

Zaginęły
papiery wojskowe
(karta mobilizacyjna) na moje
nazwisko. Upraszam o zwrot

Piotr Kupka,
Dalewo,
powiat kościański.

Ogłaszajcie
w Orędowniku
Urzędowym.

Wszelkie prace blacharskie:

jak pokrywanie dachów wszelkiego rodzaju blachą, reperacje tychże i zakładanie ryni n.

Wszelkie instalacje:

gazu, wodociągów, urządzeń kąpielowych i sanitarnych, dzwonekóelektr i gromochronów,

REPERACJE PRZY TYCHŻE.

Rewizje gromochronów

wykonuje po cenach przystępnych

Telef. 90. **J. GĄTOWSKI,** Telef. 90

mistrz blacharski – instalator.

Z gruzów do nowego życia

Szkic osnuty na tle od-
radzającej się Polski.

za 200 mk.

„Gazeta Polska“
w Kościanie.

PRZEGLĄD WSZECHPOLSKI

miesięcznik poświęcony polityce
narodowej oraz zagadnieniom życia
społecznego, ekon. i umysłowego

wychodzi

w Poznaniu, św. Marcin 65.

Ważne dla Władz, Urzędów Handlu i Przemysłu!

Biuro Kalkulacyjne

Związku Zakładów Graficznych i Wydawnictw
na Zachodnią Polskę z siedzibą w Poznaniu

Aleje Marcinkowskiego 17

dodaje interesentom bezpłatnie
obliczenia każdego druku

KONTRAKTY DZIERŻAŃ

dla właścicieli domów

poleca

Drukarnia Spółkowa

Książki przychodów

i rozchodów gotówkowych gminy

ma na składzie

Drukarnia Spółkowa

w Kościanie.

Wszelkie druki

wykonuje

Drukarnia Spółkowa

Telefon 106. **w Kościanie.** Telefon 106.